Bontanák a romhalmazt...

Nem panaszkodhatott a tanácsi ügyintézők munkájára Horváth Zoltán, a Puskás utca 20. számú ház egyik volt lakója. Tavaly május 29-én jelentette be a II. kerületi hivatal műszaki osztályán, hogy két nappal azelőtt lakóházának fala kidőlt. Panaszát követő napon helyszíni szemlét tartottak a szakemberek; jelentésük alapján a műszaki osztály vezetője az épületet életveszélyesnek minősítette. Horváth Zoltánt Újszegedre költöztette a lakáshivatal. Panaszra tehát nem volt oka, de miatta volt és van az udvar többi lakójának.

*

Az elköltözött lakó egykori otthonát két épület fogja közre, azokban összesen három család él. Nekik nem kell elköltözniük, hiszen házuk szilárd, megbízható. Csak éppen a kidőlt falú épületet kellene lebontani, hogy ne tehessen kárt a gyerekekben, másrészt ne csúfítsa udvarukat. A műszaki osztály vezetője kötelezte határozatában a lakókat a bontásra; ők szívesen meg is tennék, csakhogy nem tehetik. Horváth Zoltán néhány holmija a lakásban maradt, a zárt ajtók mögött.

Tavaly június 24-én és július 13-án újra ellátogattak a műszaki osztály szakemberei a Puskás utca 20. számú házhoz, hogy megállapítsák, eleget tettek-e kötelezettségeiknek a lakók. Miután megállapították, hogy a fölszólítás — az elköltözött lakó hibája miatt — eredménytelen maradt, az osztályvezető július 14-én levelet küldött Horváth Zoltánnak, hogy az életveszélyes épület kiürítéséről és bontásának megkezdéséről azonnali határidővel gondoskodjék. Mit tett erre a címzett? Ugyanazt, amit a volt lakótársak jóindulatú kérésére. Fütyült rá.

*

Vártak a ház lakói türelmesen. Újra és újra kérték elköltözött társukat, tegyen eleget kötelességének — mindhiába. Többször ellátogattak a műszaki osztályra, ahol csak ígéretet kaptak. Végül egyikük szerkesztőségünkbe küldött levelet. Kérésünkre Mészáros Antal osztályvezető elmondotta: többször bírságolták Horváth Zoltánt, de a pénzbírságot nem tudták behajtani, mert tavaly októberben elbocsátották munkahelyéről lefoglalható vagyona pedig nincs. Levelét ezzel zárta az osztályvezető: „... következő lépésként az épület hatósági úton történő lebontása jöhet számításba. Ennek érdekében osztályunk a közelmúltban levélben felkérte a lakáshivatalt, hogy a teljes kiköltöztetés érdekében foganatosítson kényszerintézkedést."

*

Egy ember nemtörődömsége miatt így sikerült ezúttal a tanácsi ügyintézők munkája is. Csakhogy a „részlet" e történetben három család számára sok kellemetlenséget, sőt életveszélyt jelent. Joggal várják tehát a Puskás utca 20. számú ház lakói, hogy közel másfél évi várakozás, idegesség után végre kedvük szerint formálhassák lakásuk környékét.

Szirák József

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

Csanádi György iparművész kiállításának megnyitója a Gulácsy Lajos Teremben, délután 5 órakor.

14. Pedagógiai Nyári Egyetem. Közoktatáspolitikai fórum a Biológiai Kutatóközpontban.

Eifert János fotókiállítása a Bartók Béla művelődési központban, július 28-ig.

Skorutyák János kékfestő és Szekeres István fafaragó alkotásai a Juhász Gyula művelődési központban, július 27-ig.

„Szeged világa". A IV. Országos Kisgrafikai pályázati kiállítás a Bartók Béla művelődési központban, július 28-ig.

Rékassy Csaba rézmetszetei a November 7. művelődési központban.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

Acs S. Sándor felvétele

Ma este tartják a Lear király főpróbáját. Lear: Bessenyei Ferenc; a Bolond: Gábor Miklós

Vilt Tibor prizmái

Három hatalmas hófehér prizma ágaskodik a Dóm tér színpadán. A templomot takaró fényfüggöny előtt, a színpadon felállított traverzek reflektorainak káprázta tó sugárzásában szinte úsznak a sokszögletű, mindig változó hasábok. Hat méter magasak, átmérőjük egy méter nyolcvan centi. Mint óriásira fölnagyított kristályok — fehérek, hidegek, mindig változók. Téralakító, játékszervező erőcentrumok. A *Lear király* díszlete. Tervezője *Vilt Tibor*, a világhírű szobrászművész.

(Szokatlan kép a szabadtéri hatalmas színpadán. Szokatlan és újszerű. Hiszen eddig a teret keretező, a hangulatot erősítő, a látványosságra építő díszletek sokasága váltotta egymást a tizennyolc év alatt. Pompázatos, monumentális, elkáprázta tó hatalmas díszletépítmények takarták el vagy éppen folytatták a Dóm tér építészeti együttesét. Óriási várfalak, piramisok, erdők-hegyek-mezők képeit varázsolták a deszkákra a tervezőművészek. A Lear király — úgy tűnik — fordulatot hoz a szabadtéri játékok előadásainak képzőművészeti, szcenikai megjelenítéseiben is. Amíg az eddigi díszletek döntő többsége már önmaga el akarta káprázta tni látványával a nézőket, addig Vilt Tibor terve szinte puritánnak, szegényesnek tűnik. Míg a régebbiek a hangulatot fokozták vagy éppen megteremtették, addig a Lear díszlete a gondolatok serkentője. A korszerű eszközöket, modern vizuális nyelvet — a példa mutatja — nem kell és nem is lehet száműzni a népszínházakból sem. Sőt!)

Az 1973-as budapesti Nemzetközi Kisplasztikai Biennálé egyik legsikeresebb szereplője Vilt Tibor volt, plasztikai sorozatával. A zárt kockaformák és a bennük megjelentített motívumok, ritmusok, ismétlések és kiemelések, mintegy gondolatritmusok és rímek, elsősorban éppen drámaiságukkal, térformáló és környezetszervező erejükkel, gondolati gazdagságukkal vívták ki a szakma és a közönség elismerését. A hír hallatára, hogy Vilt Tibor tervezi a Lear díszleteit, erre a szóborsorozatra gondoltam, s szinte a fejemre csaptam: csak most kel **felfedezni!** Mármint Vilt szerkezetes szobraiban is mély emberségét, alkotásainak óriási kohéziós erejét, absztrakt konstrukcióiban is tartalmas művészi üzeneteket küldő plasztikai-emberi tartását, drámai töltését.

(Vilt Tibor Munkácsy-díjas érdemes művész 1905-ben született Budapesten. Az Iparművészeti majd a Képzőművészeti Főiskolán folytatott tanulmányokat. 1925 óta kiállító művész, első önálló tárlatát 1934-ben rendezte meg az Ernst Múzeumban. Tizenkét esztendeje Székesfehérvárott, majd 1970-ben a Műcsarnokban és Debrecenben volt egyéni tárlata. Önálló kollekcióval bemutatkozott Párizsban, Bécsben, a Velencei Biennálén. Az 1973-as budapesti Nemzetközi Kisplasztikai Biennálén díjat nyert. Nemrégiben a Duisburgi Magyar Napokon nagysikerű kiállításán mutatta be munkáit Schaar Erzsébet alkotásaival együtt.)

A díszlet története, mint a mesében. Vilt Tibor részt vett egy térforma kiállításon, melynek lényege: előregyártott betonelemekből a lakótelepekre monumentális formákat készítsenek. *Vámos László*, a rendező, elment a kiállításra, s a *Három hasáb* című plasztikának környéke képzeletében már be is népesült Shakespeare figuráival. A tavalyi ötlet az idei nyárra valóság lett. Vilt Tibor Vámos László rendezővel és *Székely László* szcenikussal közösen teremtette meg a tér, az idő színpadi elemeit, s az ezeket dramaturgiailag is segítő reflektorok fényjátékát.

(A szobrászművésznek ez a második szegedi alkotása. Két éve áll nagy méretű plasztikai műve a Csongrád megyei Tervező Vállalat székháza előtt.)

Tandi Lajos

A közönség is szavaz

Halléfőző-verseny a Vigadóban

Az elveszett hírnév visszahódítása soha nem könnyű. Szegedet valamikor úgy emlegették, mint azt a várost, ahol ízletes, jó hallét ehet a vendég. Hogy a régi hírnevet nemcsak a legenda őrizze, a városi tanács vb kereskedelmi osztálya hasznos ötlettel hozakodott elő: nyilvános halléfőző-versenyt hirdetett.

A versengésbe eddig nyolc szakács nevezett be, a Szegedi Állami Gazdaságból, a Szegedi ÁFÉSZ-től, a Tisza Halászati Szövetkezettől, a Hungária Vállalattól és a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalattól. A profik mellett amatőrök is indulnak, részvételük azonban emeli a verseny színvonalát, lévén a főzőmesterség minden csínját-bínját ismerő, idős halászokról szó. Egyikük Szegedet, másikuk Csongrádot, a harmadik pedig Szentest képviseli a versengésben. Hármuk bográcsában más-más hallé fortyog majd, a fűszerezésen, a főzés megannyi fortélyán múlik, a ponty, a harcsa, vagy a vegyes hallé lesz-e a legjobb. A hivatásos szakácsok egyforma minőségű, előre megtisztított, feldarabolt halból készítik el „versenymunkájukat". A fűszereket maguk hozzák, s választják meg, ki-ki ízlése és tudása szerint kever belőlük a bográcsokba.

A halléfőző-versenyt az újszegedi ligetben, a Vigadó kertjében rendezik meg holnap, pénteken délután. A versenyzők már 2 óra körül megkezdik az üstök súrolását, szítják a kondérok alatt a tüzet. Hat órára már minden bográcsban készen fortyog a „mű", s hogy melyik a legízletesebb, azt kóstolás, megfontolt ízlelgetés után zsüri dönti el. S mivel a jó hallé közügy, az értékelésben a lakosság is szóhoz jut. Az érdeklődők soraiból a helyszínen választják ki a közönség-zsürit, szavazatát figyelembe veszik a sorrend megállapításakor.

Az első három helyezett főztjét díjazzák, s az ünnepi hetek idején a győztesek készítik majd a város éttermeiben a hallét. A versenyben főzött halászlevet az értékelés után bárki megízlelheti, közel 400 adagot a helyszínen értékesítenek.

L. Zs.

Táncszünetben

Somogyi Károlyné felvétele

A kedd esti, második, folklórbemutatón nagy sikerrel szerepelt a jugoszláv együttes

Alig van ilyen. Késő éjszakába nyúlnak a folklórbemutatók, Újszegedről mégis minden néptáncos a Juhász Gyula művelődési központba igyekszik. Itt, a „fesztiválházban" folytatják, amit a színpadon alig negyedórája abbahagytak.

A bemutatók utáni baráti találkozókon pillanatok alatt ellesik egymás mozdulatait, a legbonyolultabb üzeneteket adják-veszik, a tánc nyelvén. A gördülékeny, őszinte és színes nemzetközi társalgást csak egyetlen hivatalos aktus tarkítja: gondos szavazatszámlálás eredményét hirdetik, hogy aztán Budai Sándor citerájának, a közönségdíjnak újdonsült tulajdonosai megint kitáncolhassák örömüket, jókedvüket.

Az első folklórbemutató közönségdíjasa: a *lengyel Tremblanka együttes*, a második estén a *HVDSZ Bihari János táncegyüttese* kapta a legtöbb szavazatot.

*

A kedd éjszakai táncszünetben neves vendégművészt hallgattak a fesztivál résztvevői: *René Zosso* tekerőlanttal járja a világot, Genfben van otthon. A középkori énekmondóknak és a trubadurzenének a mai embert is elérő üzeneteit hozta, élményszerű előadásban. Műsora otthonosan ékelődött a *Vízöntő együttes* magyar népzenei ihletésű számai közé.

A hangulatos éjszakai koncertet elmélyült figyelemmel hallgatta *Claude Flagel*, a Belgiumban élő, francia származású népzenekutató és balladaénekes, aki szintén a tekerőlanton tud előcsalogatni csodálatos dallamokat — amint erről a szegedi közönség már meggyőződhetett Eifert János fotókiállításának megnyitóján. A sokoldalú művész — hangszerén már operát is játszott, kanadai zeneszerző művét — a brüsszeli néptáncegyüttessel jött a fesztiválra. Az ő koncertje a következő, szombat éjszakai táncszünetben lesz; nemcsak népzenét játszik, hanem — saját gyűjtéséből — régi francia történelmi zeneszámokat és barokk muzsikát is.

*

A nemzetközi néptáncfesztivál következő „hivatalos" eseménye a szombat esti, harmadik folklórbemutató lesz. Az együttesek persze addig sem pihennek: *Novák Ferenc* vezetésével folytatják a gálaműsor próbáit (a Dóm téri főpróba ma, csütörtökön este), a külföldiek pedig a megye városaiban mutatják be népük táncait.

Jubilál a debreceni nyári egyetem

Ötven esztendővel ezelőtt, 1927. nyarán nyitotta meg kapuit az első debreceni nyári egyetem. A nyelvtanulásra, ismeretterjesztésre alkalmat nyújtó nemzetközi találkozókat 1943-ig minden esztendőben megrendezték, majd utána hosszabb rövidebb kihagyások következtek. Szombaton ismét megnyitja kapuit a debreceni nyári egyetem, s a 35. kurzusra 26 országból háromszáz hallgató jelentkezett. A résztvevők közül 240 ösztöndíjas.

Telefon a térről

Csörög a telefon: „nem tudja, mikor rendel doktor Cs., a gégész?" Aztán este, próbakezdés előtt — a naptáron július 19-e, kedd, a tér színpadán a Lear király első főpróbájának szereplői — újabb hívás, doktor Cs. lakására: „ha ki tudna jönni csak pár percre, a jelenléte is megnyugtató lenne..."

Ránézhetett az órájára, nyolc felé haladt a kismutató, a nagyobbik a 12-es felé közeledett. Biztosan lett volna otthon dolga, biztosan szüksége lett volna pihenésre, hiszen másnap kilenckor áll majd a műtőasztal mellé. Aztán persze elindult, ki a térre.

Az öltözőben le-föl járkál a címszereplő. „Ugye jön az orvos?" Bessenyei torkán kendő, ha hangosabban szólal meg, a kollegái rápisszegnek: ne erőltesd, pihentesd a hangszálaidat.

Aztán áll a szőke asszony, orvosi táskával a kezében, a színpad oldalában; várja, hogy betege befejezze az éppen zajló jelenetet. Pulzust mér, már csak megnyugtatásul is mond pár jó szót, „Nem lesz semmi baj, ha vigyázunk, a bemutatóra visszajön a jellegzetes Bessenyei-hang. Csak persze nem szabad kiabálni, nem szabad a suttogásnál sem megerőltetni a kötöszködő hangszálakat."

Tízig vár, az orvosi táskából közben még előkerülnek a gégevizsgáló műszerek, mert újabb páciens — Horesnyi László — szorul orvosi, gégészi segítségre. „Hogy lesz ebből csütörtökön nyilvános főpróba?" — aggódik mindenki, leginkább a két érdekelt, Lear és Gloster fia, Edgar. Lesz, csak talán nem teljes hangerővel. Helyette — telve izgalommal.

P. K.